

De wonderbaarlijke vermenigvuldiging van ambtenaren wordt ondragelijk

Posted on 25 april 2026 by Eduard Bomhoff

Op de bodem van onze alweer bijna antieke koffiepadhouder zit een sticker: 'Designed by Brabantia in Holland, made in P.R. China.' Klimaatpessimisten, professoren van de transitie, modieuze economen aan talkshowtafels en linkse politici kunnen zo'n sticker mooi gebruiken als zichtbaar bewijs dat het kan. Brabantia liep voorop en nu moet de rest van de maakindustrie eveneens inkrimpen zodat Nederland kan specialiseren in '*design*'.

Maar hoe was de taakverdeling bij de koffiepadhouders gunstig voor de wereldwijde uitstoot van CO2? Chinese technici zijn misschien wel naar Nederland gereisd om de precieze kwaliteitseisen van Brabantia te leren. De Nederlandse ontwerpers zullen naar China zijn gereisd om het productieproces te controleren. En dat reizen ging vast niet op een kameel zoals in de dagen van Marco Polo, dus hoe is dan bespaard op de uitstoot van CO2? Dat kan eigenlijk alleen wanneer nergens zoveel koffiepads worden verkocht als in China.

Zullen we die afwegingen toch maar niet laten micro-managen door regels en dictaten van klimaatambtenaren, maar ook voor de toekomst overlaten aan Brabantia? Dat kan gerust, want de website van dit vierde generatie familiebedrijf uit Aalst laat geen twijfel bestaan over zijn inzet voor een schoner milieu. Geef Brabantia en collega-ondernemers dan ook de vrijheid om mensen, machines en creativiteit steeds zo gunstig mogelijk in te zetten.

Uitdijende ambtenarenstaat

Toch komen er steeds meer rijksambtenaren: 38 procent groei tussen 2018 en 2024. Deze week zagen we een hoofdoorzaak van de uitdijende ambtenarenstaat. Het kabinet wil actie laten zien maar het mag niet veel kosten. VVD-minister Eelco Heinen van Financiën is volgens opinieonderzoek de meest gerespecteerde bewindspersoon want kiezers voelen zich gerust als hij het tekort op de begroting in bedwang houdt. Daarom dwingt hij zijn collega-ministers tot maatregelen die weinig of niets kosten.

Woonminister Elanor Boekholt-O'Sullivan (D66) ordonneerde afgelopen maandag dat voortaan de helft van alle nieuwe huizen prefab uit een fabriek moet komen. De dag daarna had *De Telegraaf* een volle pagina met commentaar van deskundigen uit de sector: 'Experts kritisch.' Ik voorspel dat de hoogste ambtenaar de minister zal uitleggen dat er extra ambtenaren nodig zijn om haar nieuwe beleid 'in goed overleg met de sector' vorm te geven. De maatregel kost nu nog niets, en dus is minister Heinen akkoord, maar dure externe experts staan al klaar om de teams van ambtenaren te helpen.

Ook kwam maandag 50 miljoen euro beschikbaar voor subsidie om benzineauto's in te leveren voor een (tweedehands) elektrische auto's. In het grote geheel een klein bedrag – 10.000 euro subsidie per auto zou minder dan één op de duizend gezinnen kunnen helpen – maar een grote stap naar nog meer extra ambtenaren. 'Alleen voor mensen met een laag inkomen die de auto nodig hebben voor hun werk,' zei de minister. Valt onze pastoor daar ook onder of kan hij de parochie op de fiets bedienen? Mag hybride ook –beter voor het milieu, want niet zo zwaar en minder belastend voor het net? Mag het alleen een goedkope tweedehands zijn, en wat geldt dan als goedkoop? Mag de elektrische auto worden geïmporteerd? Hoe kiezen we de 5000 gelukkigen? *Gefundenes Fressen* voor de ambtenaren, want die mogen al die beslissingen voorbereiden en aan overlegtafels bespreken met alle belanghebbenden.

En dan opnieuw minister Boekholt-O'Sullivan, die 156 miljoen kreeg van minister Heinen. Lang niet genoeg om huizen van te bouwen (bouwen vereist zware subsidies, omdat de overheid bij elk project een groot aantal onrendabele huurhuizen eist). Gelukkig wél voldoende voor een mobiele compagnie van verse ambtenaren die overal gaan vergaderen om gemeenten te helpen met rijksprocedures die hun oudere collega-ambtenaren hebben opgetuigd.

Zo houden minister Heinen, zijn collega's en de hoge ambtenaren elkaar gevangen. En het griezelige is dat wanneer de economie vastloopt veel van onze klimaatpessimisten, professoren van de transitie, modieuze economen aan talkshowtafels en linkse politici dat toejuichen, want dan gaat hun gewenste transitie sneller en krimpen de milieubelastende industrie, landbouw, veeteelt en visserij. Dan resteren veganistische ambtenaren die thuis werken en twee dagen per week op de fiets naar hun werk gaan.

Stoppen met 'netto nul'

Natuurlijk is dat een onrealistisch schrikbeeld, alleen al omdat niet zo duidelijk is of er dan nog genoeg Brabantia's zijn waar mensen geld verdienen met wat zij maken en aanbieden, daarna belasting betalen en met dat geld de ambtenaren, de AOW, en de uitkeringen en toeslagen financieren. Maar bestaat er nog een toekomst met een bloeiend bedrijfsleven?

Er is geen andere oplossing dan het uit de wet halen van 'netto nul in 2050' – een datum die lang geleden is gekozen, toen we nog niet wisten dat de tien grootste landen zich daar geen van allen aan willen verbinden. Dat maakt die ooit roekeloos gedane belofte te zwaar voor een klein land dat wereldwijd moet concurreren. Wees erkentelijk dat Brabantia gewoon doorgaat met milieubewust en duurzaam ondernemen, maar schrap de dwang van 'netto nul'. Spaar daarmee miljarden en verlaag dan zo veel accijnzen en belastingen op benzine en diesel dat die niet meer duurder zijn dan over de grens. Volg voortaan beter het gemiddelde van de EU en begin dus met 20 cent minder dure benzine en diesel. In de Tweede Kamer zullen de ruim vijftig leden rechts van de VVD daar vóór stemmen. Dan moet alleen de VVD nog om – maar wat is steviger beleid om het begrotingstekort laag te houden dan het temporiseren van 'netto nul'?

Wynia's Week *verschijnt 156 keer per jaar en wordt* ***volledig mogelijk gemaakt*** *door de donateurs. Doet u mee?* ***Doneren kan zo****.* ***Hartelijk dank!***